

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0165/2010

19.5.2010

POROČILO

o napredku pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja: vmesni pregled kot priprava na srečanje ZN na visoki ravni septembra 2010 (2010/2037(INI))

Odbor za razvoj

Poročevalec: Michael Cashman

PR_INI

VSEBINA

Stran

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA **Error! Bookmark not defined.**

OBRAZLOŽITEV**Error! Bookmark not defined.**

MNENJE ODBORA ZA MEDNARODNO TRGOVINO**Error! Bookmark not defined.**

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU**Error! Bookmark not defined.**

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o napredku pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja: vmesni pregled kot priprava na srečanje ZN na visoki ravni septembra 2010
((2010)2037(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju deklaracije tisočletja Združenih narodov z dne 8. septembra 2000,
- ob upoštevanju seje Evropskega sveta z dne 17. in 18. junija 2010, ki se je osredotočila na razvojne cilje tisočletja,
- ob upoštevanju obveznosti, sprejetih na vrhunskem srečanju skupine G-8 v Gleneaglesu leta 2005 ter vseh nadaljnjih srečanjih držav skupine G-8 in G-20, o količini pomoči, pomoči podsaharski Afriki in kakovosti pomoči,
- ob upoštevanju vrhunskega srečanja skupine G-20, ki je potekal v Pittsburghu 24. in 25. septembra 2009, in vrhunskega srečanja skupine G-20 v Londonu 2. aprila 2009,
- ob upoštevanju vrhunskega srečanja skupine G-8, ki je potekal v L'Aquili v Italiji od 8. do 10. julija 2009,
- ob upoštevanju Evropskega soglasja o razvoju¹ ter Kodeksa ravnanja EU o dopolnjevanju in delitvi dela v okviru razvojne politike²,
- ob upoštevanju soglasja iz Monterreyja, sprejetega na mednarodni konferenci o financiranju za razvoj, ki je potekala v Monterreyu od 18. do 22. marca 2002,
- ob upoštevanju pariške deklaracije o učinkovitosti pomoči in agende za ukrepanje iz Akre,
- ob upoštevanju poziva iz Addisa k nujnim ukrepom za zdravje mater ter poziva iz Berlina za ukrepe in strateških možnosti za nevladne organizacije, ki sta bila izdana ob 15. obletnici mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju (ICPD/15),
- ob upoštevanju člena 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki določa, da „Unija upošteva cilje razvojnega sodelovanja pri politikah, ki jih izvaja in ki lahko vplivajo na države v razvoju“,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. aprila 2005 o usklajenosti politik za razvoj³,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1905/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne

¹ UL C 46, 24.2.2006, str. 1.

² Sklepi Sveta 9558/2007, 15. maj 2007.

³ KOM(2005) 0134 konč.

18. decembra 2006 o oblikovanju instrumenta za financiranje razvojnega sodelovanja¹ (v nadaljnjem besedilu: instrument za razvojno sodelovanje),

- ob upoštevanju člena 7 Pogodbe o delovanju Evropske unije (Lizbonska pogodba), ki potrjuje, da mora EU zagotoviti usklajenost politik in dejavnosti ob upoštevanju vseh svojih ciljev,
- ob upoštevanju agende za dostojno delo Mednarodne organizacije dela in Globalnega pakta o zaposlovanju te organizacije, ki je bil z globalnim soglasjem sprejet 19. junija 2009 na Mednarodni konferenci dela,
- ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja ZN z julija 2009 o izvajanju deklaracije tisočletja,
- ob upoštevanju poročila programa Združenih narodov za razvoj (UNDP) o vmesni točki – doseganje razvojnih ciljev tisočletja, ki je bilo objavljeno januarja 2010,
- Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o akcijskem načrtu EU v dvanajstih točkah za podporo uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja²,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o napredku v zvezi z evropskim akcijskim programom za boj proti HIV/aidsu, malariji in tuberkulozi s pomočjo zunanjih ukrepov (2007–2011),
- ob upoštevanju sodbe Sodišča Evropske unije z dne 6. novembra 2008 o dejavnostih podeljevanja zunanjih posojil Evropske investicijske banke (EIB)³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. aprila 2006 o učinkovitosti pomoči in korupciji v državah v razvoju⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. junija 2007 o razvojnih ciljih tisočletja – vmesna točka⁵,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 4. septembra 2008 o umrljivosti mater⁶, z dne 24. marca 2009 o pogodbah o razvojnih ciljih tisočletja⁷ in z dne 25. marca 2010 o učinkih svetovne finančne in gospodarske krize na države v razvoju in razvojno sodelovanje⁸,
- ob upoštevanju člena 48 svojega Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za razvoj in mnenja Odbora za mednarodno trgovino

¹ UL L 378, 27.12.2006, str. 41.

² KOM(2010) 0159 konč.

³ Zadeva C-155/07, Evropski parlament proti Svetu Evropske unije; UL C 327, 20.12.2008, str. 2.

⁴ UL C 293 E, 2.12.2006, str. 316.

⁵ UL C 146 E, 12.6.2008, str. 232.

⁶ UL C 295 E, 4.12.2009, str. 62.

⁷ UL C 117 E, 6.5.2010, str. 15.

⁸ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0089.

(A7-0165/2010),

- A. ker je zmanjšanje in izkoreninjenje revščine glavni cilj razvojne politike EU v okviru Lizbonske pogodbe ter tako moralna dolžnost kot dolgoročni interes EU,
- B. ker morajo imeti EU, kot največja donatorka na svetu, in njene države članice vodilno vlogo na septembrskem srečanju o razvojnih ciljih tisočletja ter sprejeti ambiciozno in enotno stališče, ki lahko deluje kot gonilna sila k pravočasni izpolnitvi razvojnih ciljev tisočletja,
- C. ker Evropski uniji trenutno primanjkuje približno 20 milijard EUR za njene odhodkovne obveznosti glede razvojnih ciljev tisočletja,
- D. ker nekatere države članice EU zmanjšujejo proračune za pomoč,
- E. ker so bogate države nedavno namenile več bilijonov dolarjev za rešitev svojih bank in ker finančni sektor še ni odgovarjal za posledice krize brez primere, ki jo je povzročil,
- F. ker vrednost svetovnih finančnih transakcij znaša toliko kot 70-kratnik svetovnega BND,
- G. ker je lahko nepredvidljiva pomoč škodljiva za države prejemnice in ker bi lahko kakovostnejša pomoč sprostila dodatne 3 milijarde EUR na leto za razvojne proračune EU in njenih držav članic¹,
- H. ker je bilo 82 % novih posojil Mednarodnega denarnega sklada namenjenih državam na evropskem območju, medtem ko bi imele najmanj razvite države koristi od večje vsote novih posojil Mednarodnega denarnega sklada,
- I. ker ZN ostajajo najbolj vključujoč forum za obravnavanje vprašanj svetovnega upravljanja, čeprav je skupina G-20 bolj reprezentativna od skupine G-8,
- J. ker nedoslednosti v politikah EU ne smejo ogroziti učinka financiranja razvoja,
- K. ker denarna nakazila prispevajo vsaj 300 milijard USD na leto v gospodarstva držav v razvoju²,
- L. čeprav je bil pri nekaterih razvojnih ciljih tisočletja dosežen spodbuden napredek, ni še uresničen noben od osmih razvojnih ciljev, in samo odločna politična volja lahko omogoči, da se v petih letih pred rokom leta 2015, dosežejo ti cilji,
- M. ker je verjetno, da nekatere najmanj razvite države ne bodo izpolnile nobenega razvojnega cilja tisočletja,
- N. ker je nedavna kriza pomanjkanja hrane in goriva skupaj s svetovno gospodarsko recesijo in podnebnimi spremembami povzročila nazadovanje pri napredku zadnjega desetletja glede zmanjšanja revščine,
- O. ker lastništvo zemlje ustvarja pobudo za posameznike, družine in skupnosti, da prevzamejo nadzor nad lastnim razvojem, in zagotavlja varno preskrbo hrane na lokalni ravni,

¹ Agenda učinkovitosti pomoči: prednosti evropskega pristopa, Evropska komisija, oktober 2009.

² Trendi preseljevanja in denarnih nakazil 2009 (*Migration and Remittance Trends 2009*), Svetovna banka, november 2009.

- P. ker lahko zmanjševanje podnebnih sprememb v državah v razvoju stane več kot 100 milijard USD na leto do leta 2020¹ in vsaj toliko tudi gospodarska recesija²,
- Q. ker je treba pri pregledu razvojnih ciljev tisočletja upoštevati razmere v državah v razvoju s srednje visokim dohodkom, saj še vedno potrebujejo pomoč za uresničitev svojega celotnega razvojnega potenciala,
- R. ker so zlasti industrializirane države odgovorne za podnebne spremembe ter finančno in gospodarsko krizo,
- S. ker se število revnih zaposlenih in oseb na nestabilnih delovnih mestih povečuje,
- T. ker pomanjkanje miru in varnosti, demokracije in politične stabilnosti pogosto preprečuje revnim državam, da bi v celoti izpolnile svoj razvojni potencial,
- U. ker korupcija uničuje produktivnost, ustvarja nestabilnost in ovira tuje naložbe,
- V. ker naj bi nezakoniti kapitalski tokovi iz držav v razvoju znašali med 641 in 941 milijard USD, ta odtok pa zmanjšuje sposobnost držav v razvoju za proizvodnjo lastnih sredstev in dodelitev več sredstev za zmanjšanje revščine³,
- W. kljub temu, da je bil narejen ogromen napredek pri uresničevanju nekaterih razvojnih ciljev tisočletja s področja zdravstva, pa se ne uresničujejo trije cilji s področja zdravstva, predvsem na področju umrljivosti mater,
- X. ker je razlog za 13 % vseh smrti mater v državah v razvoju nevarni splavi in ker je to število precej višje v Afriki⁴,
- Y. ker se je financiranje načrtovanja družine na podlagi posamezne ženske v zadnjem desetletju znatno zmanjšalo,
- Z. ker bodo v revnih državah še vedno obstajali izzivi in trpljenje, povezani z revščino, tudi če dosežemo vse razvojne cilje tisočletja,
- AA. ker bi neizpolnitev obljub glede razvojnih ciljev tisočletja pomenila nadaljnjo trpljenje več milijonov revnih oseb ter bi resno spodkopala zaupanje med severom in jugom,

I. Financiranje

1. pričakuje, da se bo Evropski svet junija 2010 dogovoril o ambicioznem in enotnem stališču EU pred septembrskim srečanjem ZN o razvojnih ciljeh tisočletja ter sprejel nove, k rezultatom usmerjene, dodatne, pregledne in izmerljive zaveze;
2. poziva države članice, naj izpolnijo obveze, o katerih so se dogovorile v okviru Evropskega soglasja o razvoju;
3. poudarja, da mora doseganje razvojnih ciljev tisočletja ostati osrednji cilj Evropske

¹ Povečevanje mednarodne finančne podpore za zaščito podnebja: evropski načrt za dogovor v Københavnu KOM(2009) 475.

² Plavanje proti toku: kako se države v razvoju soočajo s svetovno krizo (*Swimming Against the Tide: How Developing Countries are Coping with the Global Crisis*), Svetovna banka, marec 2009.

³ Profesor Guttorm Schjelderup na predstavitvi v Evropskem parlamentu 10. novembra 2010

⁴ Dejstva o umetni prekinitvi nosečnosti po svetu, Svetovna zdravstvena organizacija in Inštitut Guttmacher, 2007

unije; poudarja, da je treba zmanjševanje revščine z doseganjem razvojnih ciljev tisočletja nedvoumno priznati kot splošen okvir za politiko EU in da mora biti to jasno izraženo v vseh zadevnih politikah, vključno s trgovinsko politiko, in zakonodajnih predlogih; meni, da se razvojni cilji tisočletja ne smejo obravnavati kot tehnično vprašanje, ki bo rešeno le z zagotovitvijo več denarja ali trgovinskih priložnosti, ne da bi opredelili in obravnavali osnovne vzroke revščine;

4. poudarja, da podatki iz nedavnega poročila ZN o ponovnem razmisleku o revščini niso le zaskrbljujoči, ampak tudi jasno kažejo, da je tveganje, da razvojni cilji tisočletja ne bodo doseženi, resnično;
5. poziva vse države članice, naj izpolnijo svoje obljube o 0,7-odstotni pomoči najpozneje do leta 2015;
6. poziva vse države članice, naj sprejmejo ukrepe za razvojno pomoč in izdajo večletne časovne načrte za izpolnitev razvojnih ciljev tisočletja; poziva Komisijo, naj zagotovi popolno preglednost uradne razvojne pomoči, in glede tega zahteva, naj objavi zneske, ki so jih za to pomoč porabile države članice;
7. poziva EU in OECD, naj ne razširita opredelitve razvojne pomoči ali odpisa dolga ali drugih finančnih tokov, ki niso povezani z uradno razvojno pomočjo, na izdatke za pomoč;
8. poziva EU, naj enostransko uvede davek na devizne transakcije in posle z izvedenim finančnim instrumentom za financiranje svetovnih javnih dobrin, vključno z razvojnimi cilji tisočletja;
9. poziva vse države članice, naj v okviru skupine G-20 in OZN aktivno odpravijo davčne oaze, davčne goljufije in nezakonite finančne tokove ter spodbujajo večjo preglednost, tudi avtomatično razkritje pridobljenih dobičkov in plačanih davkov s sistemom poročanja po državah, da bo državam v razvoju omogočeno zadržati svoja sredstva za lasten razvoj;
10. poziva Evropsko investicijsko banko, naj pregleda svojo politiko o finančnih središčih z ugodnim davčnim sistemom na podlagi meril, ki so strožja od seznama Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) za opredelitev prepovedanih in nadzorovanih jurisdikcij, ter zagotovi njeno izvajanje in letna poročila o napredku;
11. poziva vse države članice in mednarodno skupnost, naj sprejmejo ukrepe za pocenitev denarnih nakazil;
12. poziva vse države članice, naj podprejo pobude OZN in sprejmejo ukrepe za večjo odgovornost posojilodajalcev in posojilojemalcev pri transakcijah državnega dolga;
13. poziva vse države članice, Komisijo in mednarodno skupnost, naj si ponovno prizadevajo za odpis dolgov najmanj razvitim državam in za zmanjšanje bremena dolga držav v razvoju, vključno z uporabo brezobrestnega moratorija na dolgove za poplačila dolga do leta 2015 za države v razvoju;
14. poziva EU, naj zagotovi obsežno financiranje za pomoč revnim državam pri boju proti učinkom podnebnih sprememb in gospodarske krize; vztraja, da morajo biti ta sredstva resnično dodatek k obstoječim obveznostim glede pomoči;

15. poziva vse države članice, naj se obvežejo, da bodo bistveno več sredstev namenile razvojnemu sodelovanju in nujni pomoči v okviru naslednje finančne perspektive ter Evropskega razvojnega sklada;
16. poziva Evropsko komisijo, naj uporabi svoje obstoječe instrumente sodelovanja z državami v razvoju, tudi akcijske načrte evropske sosedске politike, vzhodno partnerstvo ter GSP in GSP+, za dodatno opredelitev in izvajanje konkretnih ukrepov za olajšanje uresničevanja razvojnih ciljev tisočletja;
17. poziva vse države članice, naj znatno povečajo znesek pomoči, ki ga zagotavljajo s proračunsko podporo, zlasti prek pogodb o razvojnih ciljih tisočletja, vendar vztraja, da je treba izpolniti merila glede demokracije, spoštovanja človekovih pravic, upravljanja in drugih osnovnih vprašanj ter zagotoviti številčnejša in boljša spremljanja in revizije;
18. poziva vse države članice, naj zagotovijo nadaljevanje prizadevanj EU z različnimi veljavnimi finančnimi instrumenti na svetovni in državni ravni poleg proračunske podpore, vključno z globalnim skladom za boj proti HIV/aidsu, tuberkulozi in malariji ter drugimi zadevnimi organizacijami in mehanizmi, zlasti organizacijami civilne družbe in skupnostmi;
19. poziva vse države članice, naj še naprej izboljšujejo usklajevanje na področju donatorstva, tako da sprostijo vso svojo pomoč v skladu s pariške deklaracijo in deklaracijo iz Akre, s čimer bi zmanjšale prekomerno razpršenost proračunske pomoči, kar je bistveno za skladnost in sprostitev pomoči; prav tako je treba priznati, da lahko različne države članice nudijo strokovno znanje iz različnih geografskih področij in razvojnih sektorjev;

II. Skladnost razvojne politike

20. poziva Evropsko komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bo v novi institucionalni ureditvi EU glavna odgovornost za načrtovanje razvojnih skladov in določitev prednostnih nalog ostala v pristojnosti komisarja za razvoj;
21. poziva EU, naj konkretno ukrepa proti revščini s sprejetjem usklajene politike, ki bo vključevala trgovino in razvojno sodelovanje ter skupno kmetijsko in ribiško politiko, za preprečevanje neposrednega ali posrednega negativnega učinka na gospodarstva držav v razvoju;
22. poziva EU, naj čim prej ukine subvencije za izvoz kmetijskih proizvodov in druge škodljive vidike naše kmetijske politike, naj zagovarja načelo zanesljive preskrbe s hrano v državah v razvoju in naj med sedanjimi pogajanjmi v STO pozove vse akterje k spoštovanju tega načela;
23. meni, da uresničitev razvojnih ciljev tisočletja zahteva predvsem temeljito spremembo politik v industrializiranih državah in državah v razvoju za vzpostavitev poštenih in pravičnih svetovnih trgovinskih pravil, pravično razdelitev bogastva, ukrepe za spodbujanje dostopa do zemljišč, vode in virov biotske raznolikosti ter ukrepe za spodbujanje politike lokalne podpore za trajnostno majhno kmetijstvo;
24. poziva EU, naj obnovi svoje sporazume o ribištvi v skladu z razvojem, da bodo v celoti upoštevali socialne in gospodarske učinke na lokalne skupnosti, zlasti z dolgoročno

- sektorsko podporo EU in mehanizmom, pri katerem lastniki ladij krijejo pravičen delež stroškov dostopa do ladjevja EU;
25. poziva EU, naj revnih držav s svojo trgovinsko politiko ne sili v odprtje ranljivih tržnih sektorjev, če jim njihova raven razvoja preprečuje pravično konkurenco na svetovnem trgu, hkrati pa naj poveča poudarek na pomoči revnim v okviru politike EU pomoči za trgovino;
 26. poziva EU, naj si prizadeva za pravočasno, razvojno usmerjeno sklenitev kroga pogajanj STO iz Dohe;
 27. poziva k oceni tveganj podnebnih sprememb, ki naj se sistematično vključi za vsa področja političnega načrtovanja in sprejemanja odločitev, vključno s trgovino, kmetijstvom in varno oskrbo hrane; prav tako zahteva, da se rezultati te ocene uporabijo pri oblikovanju jasnih smernic za politiko trajnega razvojnega sodelovanja;
 28. poudarja, da se je treba na svetovni ravni učinkovito odzvati na problem podnebnih sprememb, pri čemer bi industrializirane države morale sprejeti svojo odgovornost in vodilno vlogo v boju proti učinkom toplogrednih plinov, ki bodo ogrozili uresničevanje razvojnih ciljev tisočletja, če ne bodo zaustavljeni;
 29. poziva EU in države članice, podpisnice Protokola o strateški presoji vplivov na okolje h Konvenciji iz Espooja, naj v celoti upoštevajo določbe protokola pri podpiranju razvojnih programov in javnih projektov v državah v razvoju;
 30. je prepričan, da je lahko trgovina močna gonilna sila gospodarske rasti, čeprav sama po sebi ne more odpraviti razvojnih težav; meni, da je zaradi počasnega napredka kroga pogajanj v Dohi oviran prispevek mednarodnega trgovinskega sistema k doseganju razvojnih ciljev tisočletja; poudarja, da bi pozitiven zaključek kroga pogajanj v Dohi lahko prispeval k svežnju gospodarskih spodbud na svetovni ravni; jemlje na znanje številne študije UNCTAD in drugih ustanov, ki kažejo, da je obsežna liberalizacija trgovine v najmanj razvitih državah malokrat prispevala k trajnostnemu in znatnemu zmanjševanju revščine ter da je povzročila poslabšanje trgovinskih pogojev držav v razvoju, zlasti afriških držav;
 31. poudarja pomen prizadevanj za olajšanje vključitve držav v razvoju v svetovno gospodarstvo; ponovno poudarja, da sta odprtost za trgovino in podpora zmogljivosti dobave pomembna sestavna dela vsake skladne razvojne strategije ter da so pobude za tehnično podporo v zvezi s trgovino dodatno orodje za izkoreninjenje revščine in boj proti nerazvitosti;
 32. opozarja, da bi državam v razvoju in najmanj razvitim državam izboljšanje njihove trgovinske zmogljivosti omogočilo pridobitev znanj in spretnosti, povezanih s trgovino, infrastrukture, potrebne za izvajanje in izkoriščanje sporazumov STO, širjenje njihove trgovine, izkoriščanje novih in obstoječih trgovinskih priložnosti, izvajanje novih sporazumov in prilagajanje spreminjajočemu se zunanjetrговinskemu okolju;
 33. pozdravlja že veljavne pobude na področju trgovine z državami v razvoju na ravni EU in STO, zlasti pobudo „vse razen orožja“, GSP in GSP+ ter načelo asimetrije in prehodna obdobja, dogovorjena v vseh veljavnih evropskih partnerskih sporazumih, ter poziva Komisijo, naj utrdi to politično strategijo; poudarja, da sistem GSP uporabnikom zagotavlja več stabilnosti, predvidljivosti in trgovinskih priložnosti; ugotavlja, da so

dodatni preferenciali zagotovljeni (prek sistema GSP) državam, ki so ratificirale in uspešno uveljavile bistvene mednarodne konvencije o trajnostnem razvoju, socialnih pravicah in dobrem upravljanju;

34. poziva Komisijo, naj izboljša razvojno vsebino sedanjih pogajanj STO in dvostranskih pogajanj v zvezi s sporazumi o prosti trgovini;
35. opominja na to, da je strategija „pomoč za trgovino“ usmerjena k podpori revnim in ranljivim državam pri razvoju osnovne gospodarske infrastrukture in orodij, potrebnih za to, da trgovino izkoristijo kot gonilno silo gospodarske rasti in razvoja; pozdravlja izjave Komisije, da je EU že dosegla cilj dodelitve 2 milijard EUR za pomoč, povezano s trgovino, do leta 2010, saj je leta 2008 celotna podpora za to pomoč iz EU in njenih držav članic dosegla 2,15 milijarde EUR (1,14 milijarde EUR iz držav članic in 1,01 milijarde EUR iz EU), poleg tega so bili doseženi pomembni rezultati v okviru širšega programa pomoči za trgovino – vključno s prometom in energijo, proizvodnimi sektorji in prilagajanjem, povezanim s trgovino; vseeno poziva Komisijo, naj predloži podrobne informacije (vključno s številkami) o proračunskih vrsticah, ki se uporabljajo za financiranje pomoči, povezane s trgovino, in program „pomoč za trgovino“;
36. poziva Komisijo in države članice, naj večjo pozornost in podporo namenijo najmanj razvitim državam, da bi povečale skupno financiranje programa pomoči za trgovino, ki v zadnjem času ni bilo znatno povečano; meni, da regionalno povezovanje postaja vse bolj pomembno v okviru programa EU pomoči za trgovino, zato je treba povečati prizadevanja za zaključek svežnjeva AKP regionalne pomoči za trgovino; meni, da se lahko učinkovitost pomoči izboljša z okrepitevijo skupne analize, skupnih odzivnih strategij in skupnega izvajanja ukrepov pomoči za trgovino;
37. meni, da razsežnost jug-jug postaja hitro rastoči dejavnik svetovne trgovine, da bi lahko njen pomen pri zagotavljanju razvoja najrevnejših držav postal vse večji ter da jo je treba spodbujati in podpirati;

III. Prednostne naloge razvojnih ciljev tisočletja

38. poziva EU, naj ohrani enoten in celovit pristop k razvojnim ciljem tisočletja in prizna, da so vsi posamezni cilji medsebojno povezani, ter vzpostavi minimalne standarde za doseg izkoreninjenja revščine;

Zdravstvo in izobraževanje

39. poziva vse države članice in Komisijo, naj namenijo vsaj 20 % vseh izdatkov za razvoj osnovnim zdravstvenim storitvam in izobraževanju, zvišajo prispevke v globalni sklad za boj proti HIV/aidsu, tuberkulozi in malariji ter povečajo financiranje drugih programov, namenjenih krepitevi zdravstvenih sistemov, in prednostno obravnavajo zdravje mater in boj proti umrljivosti dojenčkov;
40. poziva države v razvoju, naj vsaj 15 % svojih nacionalnih proračunov porabijo za zdravstveno varstvo in okrepijo svoje zdravstvene sisteme;
41. poziva EU in države v razvoju, naj spodbujajo brezplačni dostop do zdravstvenih storitev in izobraževanja;

42. poziva vse države članice in Komisijo, naj zaustavijo zaskrbljujoči upad financiranja zdravstvenih storitev in pravic na področju spolnosti in reprodukcije v državah v razvoju ter podprejo politike na področju prostovoljnega načrtovanja družine, varnega splava, obravnavanja spolno prenosljivih okužb in zagotavljanja sredstev za reproduktivno zdravje, kar vključuje za življenje potrebna zdravila in kontracepcijska sredstva, tudi kondome;
43. poziva Komisijo, države članice in države v razvoju, naj skladno in celovito obravnavajo razvojni cilj tisočletja št. 5 (o izboljšanju zdravstva mater), št. 4 (o umrljivosti otrok) in št. 6 (o HIV/aidsu, malariji in tuberkulozi) skupaj s ciljem tisočletja št. 3 (o enakosti spolov in okrepitev vloge žensk);
44. zahteva, naj bo v strateških dokumentih držav in regij poudarjena potreba po zakonodaji za boj proti nasilju in diskriminaciji žensk, spodbujanje udeležbe žensk pri sprejemanju odločitev in dodaten poudarek na politikah, ki bodo upoštevale enakost spolov;
45. vnovič poudarja, da mora EU podpreti tiste države v razvoju, ki uporabljajo prožnosti, vgrajene v sporazum TRIPS, da lahko v okviru svojih nacionalnih programov javnega zdravja zagotavljajo zdravila po dostopnih cenah; poudarja, da sporazumi o prosti trgovini ne smejo spodkopavati sporazumov, ki zagotavljajo dostop do generičnih zdravil;

Ranljive skupine

46. poziva EU, naj vsaj polovico svoje pomoči nameni najmanj razvitim državam in se usmeri k najbolj potrebnim skupinam v teh državah, pri čemer naj se osredotoči zlasti na ženske, otroke in invalide, ter učinkoviteje vključi interese ranljivih skupin v svoje razvojne strategije;
47. poziva EU in države v razvoju, naj posebno pozornost namenijo pravicam manjšin, ter vztraja, naj EU v svoje mednarodne sporazume vključi nesporne človekove pravice in nediskriminacijske klavzule, med drugim v povezavi z diskriminacijo na podlagi spola, rasnega in etničnega izvora, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti, spolne usmerjenosti in bolezni HIV/aids;

Konec lakote

48. poziva EU in partnerske vlade, naj povečajo naložbe v kmetovanje in zanesljivo preskrbo s hrano do stopenj, ki bodo zagotovile življenje brez lakote za vse, pri čemer naj obravnavajo zlasti nujne potrebe glede lakote, kmetovanje majhnega obsega in programe socialne zaščite;
49. poziva Komisijo, naj spodbuja lastništvo zemlje kot orodje za zmanjševanje revščine in zagotovitev varne preskrbe s hrano, tako da okrepi lastninske pravice in kmetom, malim podjetjem in lokalnim skupnostim omogoči dostop do posojil;

Dostojno delo

50. izraža globoko zaskrbljenost, ker zlasti v Afriki tuji vlagatelji s podporo vlade kupujejo kmetijska zemljišča, kar lahko ogrozi lokalno varno preskrbo s hrano in povzroči hude

in daljnosežne posledice v državah v razvoju; poziva OZN in EU, naj obravnavajo škodljive učinke kupovanja kmetijskih zemljišč (tudi razlaščenje malih kmetov in netrajnostna raba zemljišč in vode), tako da priznajo pravico prebivalcev do nadzora nad kmetijskimi zemljišči in drugimi življenjsko pomembnimi naravnimi viri;

51. poziva države članice in Komisijo, naj okrepijo svoja prizadevanja za boj proti delu otrok s podporo posebnih programov in v smernicah razvojnih politik in mednarodne trgovine;
52. poziva EU in vlade držav v razvoju, naj vztrajno podprejo globalni pakt o zaposlovanju Mednarodne organizacije dela in učinkovito uporabijo vse vidike agende za dostojno delo;
53. poziva Komisijo, naj spremlja socialno zaščito delavcev, socialni dialog in temeljne delovne standarde v državah v razvoju ter po potrebi nudi spodbude in uporabi sankcije s trgovinskimi sporazumi in vsemi drugimi razpoložljivimi instrumenti;

IV. Upravljanje

54. poziva Svetovno banko in Mednarodni denarni sklad, naj dodelita pravičnejši delež volilnih pravic državam, ki niso ustrezno zastopane, s čimer bi zagotovila, da bodo imeli posojiljemalci in posojilodajalci kratkoročno enakovredne glasovalne delnice in da posojanje ne bo spodkopalo načel lastne odgovornosti, kot je bilo sprejeto v Parizu in Accri;
55. poziva Mednarodni denarni sklad, naj poveča dostop držav z nizkim prihodkom do svojih koncesijskih ugodnosti in poveča dodelitev posebnih pravic črpanja za države z nizkim prihodkom na podlagi njihovih potreb;
56. namerava pri soodločanju o prihodnjem pregledu zunanjega mandata Evropske investicijske banke zagotoviti, da izpolnjuje svoje razvojne obveznosti in usmeriti njena sredstva bližje potrebam držav v razvoju, tudi z vzajemno učinkovito ustanovo, ki daje posojila v korist revnih;
57. poziva vse države članice in mednarodno skupnost, naj zagotovijo, da bodo ZN ostali izbirni forum za obravnavanje globalnega upravljanja in vprašanj, povezanih z revščino;
58. poziva organe EU in AU, naj v strateško partnerstvo med Afriko in EU vključijo obnovljeno politično voljo ter mu namenijo posebna sredstva, ki bodo omogočila izpolnitev njegovega celotnega potenciala;
59. poziva EU in mednarodno skupnost, naj v državah v razvoju spodbujata in podpreta demokracijo, mir, pravno državo ter upravo brez korupcije;
60. poziva EU in mednarodno skupnost, naj si izjemno prizadevata za podporo javne uprave v državah v razvoju, s posebnim ciljem boja proti korupciji in oblikovanja preglednega, nepristranskega in poštenega upravnega okolja, ter priznata pomembno vlogo nedržavnih akterjev in civilne družbe;
61. poziva vse države v razvoju, naj nujno podpišejo konvencijo ZN proti korupciji, sprejmejo praktične ukrepe za učinkovito izvajanje njenih določb in vzpostavijo mehanizme za spremljanje napredka;

62. priznava, da morajo države v razvoju izboljšati mednarodne računovodske standarde, da bi preprečile izogibanje plačila davka in davčne utaje, in tako dosegle boljše svetovno fiskalno upravljanje;
63. poziva države v razvoju, naj vključijo parlamente, lokalne vlade in civilno družbo ter druge nedržavne akterje na vse stopnje oblikovanja in izvajanja politike;
64. poziva države v razvoju, zlasti tiste, ki imajo od pomoči EU največjo korist, naj okrepijo dobro upravljanje pri vseh javnih zadevah, zlasti upravljanje prejete pomoči, ter poziva Komisijo, naj sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev pregledne in učinkovite porabe pomoči;
65. priznava bistveno povezavo med varnostjo in razvojem ter zaskrbljeno opaža pomanjkanje napredka k mirni rešitvi zamrznjenih konfliktov v soseščini EU in drugje ter poziva EU, naj obnovi svoja prizadevanja na tem področju;
66. poziva EU, naj sodeluje v ambicioznem in konstruktivnem dialogu z vsemi starimi in novimi donatorji za zagotovitev, da se izpolnijo razvojni cilji tisočletja in da zmanjšanje revščine ostane na vrhu globalne agende;
67. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter generalnemu sekretarju Združenih narodov.

OBRAZLOŽITEV

A. DESETLETJE PO POTI RAZVOJNIH CILJEV TISOČLETJA

Na vrhunskem srečanju tisočletja leta 2000 so bogate države, vključno z državami EU, sprejele niz obljub glede revnega prebivalstva sveta. Te so vključevale obnovitev njihovih zavez k boju proti revščini in posebnim časovno omejenim ciljem za zmanjšanje lakote, izboljšanje zdravstvenih storitev in izobraževanja ter varovanje okolja v državah v razvoju.

Skoraj deset let pozneje in le pet let pred ciljnim letom 2015 bo OZN septembra organizirala srečanje na visoki ravni z namenom oceniti, kakšen napredek je bil dosežen in na katerem področju je potrebno večje ukrepanje. Evropa mora kot največja akterka na področju razvojne pomoči na svetu prevzeti vodilno vlogo.

Junjsko vrhunsko srečanje EU se mora skleniti z enotno in ambiciozno strategijo za doseganje razvojnih ciljev tisočletja. Parlament bo pred vrhunskim srečanjem sprejel resolucijo o svojem stališču.

1. Napredek

Ali smo dosegli napredek na poti, da postane revščina zgodovina? Ali so prizadevanja donatorjev kar koli spremenila?

Povečanje razvojne pomoči, ko je uporabljeno učinkovito, nedvomno pomaga zmanjšati revščino in trpljenje več milijonov ljudi v državah v razvoju. Skrajna revščina se je zmanjšala z 1,8 milijarde na 1,4 milijarde ljudi. Skoraj 90 % revnih otrok zdaj hodi v šolo. Veliki koraki so bili narejeni v boju proti malariji in tuberkulozi. Umrljivost otrok se hitro zmanjšuje.

Zato lahko trdimo, da pomoč pomaga. Vendar je še vedno treba storiti veliko. Ne moremo sedeti križem rok, dokler vsak drugi otrok še vedno živi v revščini. Ne moremo biti zadovoljni, saj bo letos zaradi aidsa še vedno umrlo dva milijona ljudi. Ne moremo mirovati, dokler je vsak dan lačna milijarda ljudi.

Dejansko smo se oddaljili od vseh osmih razvojnih ciljev tisočletja. Zaradi nedavne krize pomanjkanja hrane in goriva smo v še večjem zaostanku. Zdaj pa je svetovna gospodarska recesija uničila velik del napredka, doseženega v prejšnjem desetletju. Nekatere države članice EU, ki se doma spopadajo z zastalimi gospodarstvi, celo zmanjšujejo proračunsko pomoč.

Zdaj ni čas za varčevanje na račun bolnih in lačnih. Evropa mora voditi svet v usklajenem prizadevanju za ohranitev razvojnih ciljev tisočletja in izpolnitev obljub, danih najrevnejšim prebivalcem planeta. Doseganje razvojnih ciljev tisočletja ni najboljši primer. Je zgolj najmanj, kar lahko storimo. Časa zmanjkuje. Leto 2015 bo kmalu tukaj. Neuspeh ni sprejemljiv.

2. Zakaj ta dokument?

Namen tega dokumenta je na kratko predstaviti stanje uresničevanja osmih razvojnih ciljev tisočletja, opredeliti bistvena področja, na katera bi morala EU in mednarodna skupnost v

naslednji polovici desetletja usmeriti svoja prizadevanja, pregledati druge dejavnike, ki lahko okrepijo ali preprečijo uspešnost razvojnih ciljev tisočletja, ter nato obravnavati vprašanja financiranja.

B. STANJE URESNIČEVANJA RAZVOJNIH CILJEV TISOČLETJA

1) Skrajna revščina in lakota

Revščina, v kateri živijo osebe z manj kot 1,25 USD na dan, se je znatno zmanjšala (z 42 % na 25 %) zlasti zaradi močne rasti na Kitajskem, vendar ostaja več kot 50-odstotna v podsaharski Afriki. Recesija lahko zaustavi ta napredek, zaradi nje pa lahko morda celo 100 milijonov ljudi ponovno zaide v skrajno revščino. Zaradi krize se je povečalo tudi število zaposlenih revnih in oseb z nestabilno zaposlitvijo. Majhen napredek v boju proti podhranjenosti in nezadostni prehrani otrok je zastal leta 2008 z začetkom krize na področju cen hrane.

2) Splošno osnovno izobraževanje

Vpis v osnove šole se je povečal s 83 % leta 2000 na 88 % leta 2007, stopnje osipa pa se le počasi zmanjšujejo. Deklice in etnične manjšine se soočajo z večjo diskriminacijo.

3) Enakost spolov

Kljub napredku cilj odprave razlik med spoloma v osnovnih in srednjih šolah do leta 2005 ni bil izpolnjen. Več žensk je zaposlenih, vendar je večina od njih na ranljivih delovnih mestih. Število poslank v parlamentu se je v zadnjem desetletju povečalo za več kot pol, vendar še vedno predstavlja le 17 %.

4) Umrljivost otrok

Število smrti otrok, mlajših od pet let, se je z 12 milijonov leta 1990 danes zmanjšalo na približno devet milijonov. Zlasti velik napredek je bil dosežen glede ošpic. Vendar je izpolnitev razvojnega cilja tisočletja še vedno zelo oddaljena.

5) Zdravje mater

Na leto umre več kot pol milijona žensk, napredek pa je bil zanemarljiv, zlasti v podsaharski Afriki. Nosečnost med najstnicami je še vedno prepegosta, kontracepcijska sredstva in načrtovanje družine pa so le nekoliko dostopnejši.

6) Aids, malarija in tuberkuloza

Število smrti zaradi aidsa in novih okužb z virusom HIV se je stabiliziralo in celo upada, čeprav ostaja zelo visoko. V boju proti malariji zmagujemo, medtem ko število primerov tuberkuloze še naprej upada. Kljub temu so še vedno bistvena povečanja financiranja.

7) Okoljska trajnost

Emisije CO₂ so se v državah v razvoju znatno povečale. Delež čezmerno izkoriščenih ribjih vrst se je povečal na 80 %. Krčenje gozdov se hitro nadaljuje. Vendar smo blizu izpolnitve razvojnega cilja tisočletja glede pitne vode in na pol poti do cilja, povezanega z dostopom do zdravstvenih storitev. V revnih četrth živi več sto milijonov ljudi manj kot pred dvema desetletjema.

8) Globalno partnerstvo za razvoj

Kljub vedno novim zavezam k povečanju pomoči se uradna razvojna pomoč v svetu giblje okrog 0,3 % BND. Delež v EU je 0,4 %, kar je celo veliko pod njenim vmesnim ciljem za

leto 2010, ki je 0,56 %. Zaradi krize so nekatere države EU skrčile svojo proračunsko pomoč. Na področju dostopa do novih tehnologij se v državah v razvoju zelo povečuje uporaba mobilnih telefonov, dostop do interneta pa ostaja majhen.

C. VPRAŠANJA FINANCIRANJA

Razvojno sodelovanje ne pomeni le namenjanje denarja težavam. Vendar smo se z obljubo o izpolnitvi osmih razvojnih ciljev tisočletja zavezali h globalnemu partnerstvu za razvoj. To pomeni več pomoči in boljšo pomoč. Pomeni zagotavljanje sredstev, ki omogočajo vse naše ambicije in brez katerih bi bili razvojni cilji tisočletja le prazne obljube.

1. Uradna razvojna pomoč

Najpomembneje je, da izpolnimo obljube glede uradne razvojne pomoči. Na področju razvojnih ciljev tisočletja trenutno obstaja vrzel v financiranju med letošnjim letom in letom 2015, ki znaša več kot 300 milijard USD, pri čemer niso upoštevani dodatni izdatki za podnebno in gospodarsko krizo.

EU in drugi donatorji so si postavili cilj 0,7 % za leto 2015 in ga večkrat ponovno potrdili. Čeprav je EU pred drugimi donatorji, ji bo za izpolnitev vmesne zaveze za leto 2010 zmanjkalo dobrih 20 milijard EUR. Nekatere države članice se cilju niso približale, medtem ko druge pomoč celo zmanjšujejo.

EU mora kot celota povečati uradno razvojno pomoč. Določiti mora nov vmesni cilj glede pomoči, in sicer 0,63 % za leto 2012, in ga izpolniti. Še pomembneje pa je, da morajo nacionalni proračuni vključevati pravno zavezujoče večletne časovne načrte za bolj predvidljivo pomoč.

2. Novo financiranje

Jasno je, da sami ne moremo zapolniti tega primanjkljaja na področju uradne razvojne pomoči, ki znaša več milijard EUR. Poleg tega moramo obravnavati inovativne mehanizme financiranja:

- i) Davek na finančne transakcije v višini 0,05 % lahko pomeni 10 milijard EUR na leto več za svetovne javne dobrine. Omeji lahko kazensko neodgovorne špekulacije, ki destabilizirajo celoten finančni sistem (spomniti je treba, da finančni sektor še ni plačal za posledice krize brez primere, ki jo je povzročil, čeprav je imel koristi od velikih državnih finančnih injekcij, medtem ko so finančne transakcije nedavno dosegle 70-kratnik svetovnega BND). Začetna enostranska poteza v evroobmočju je lahko pomembna svetovna spodbuda.
- ii) Tokovi nezakonitega kapitala prikrajšajo revne države za približno bilijon USD na leto, kar je desetkrat toliko, kot znaša uradna razvojna pomoč. Države skupine G-20 morajo izvajati svojo agendo, da bi zajezile davčne oaze in davčne tajnosti ter spodbudile poročanje po posameznih državah.
- iii) Tudi denarna nakazila dosegajo večkratno vrednost uradne razvojne pomoči. EU mora zagotoviti enostavnejša in cenejša nakazila.
- iv) Dajatve na motorna goriva in delež prihodkov, ustvarjenih z dražbami emisij ogljika, lahko državam v razvoju pomagajo obvladovati podnebne spremembe.

- v) Podpiranje mikrofinanciranja, bančnega dostopa prek mobilnega telefona, malih in srednje velikih podjetij, hranilnic ter razširitev lastninskih pravic za razlaščne lahko pomeni dostop do financiranja in pomaga ustvariti bogastvo v revnih skupnostih.

3. Dolg

Gospodarska recesija lahko za države v razvoju pomeni novo dolžniško krizo. EU mora prevzeti vodilno vlogo ter pozvati k brezobrestnemu moratoriju na poplačilo dolgov do leta 2015 in odpisu dolga najmanj razvitim državam. Odpis dolga in finančni tokovi, ki niso povezani z uradno razvojno pomočjo, ne smejo biti v nasprotju s cilji pomoči.

4. Proračunska podpora

Proračunska podpora posameznim sektorjem, zlasti pogodbe o razvojnih ciljih tisočletja, lahko pomaga zagotoviti predvidljive rezultate, ki temeljijo na uspešnosti, na področjih, kot sta zdravstvo in izobraževanje. Cilj EU mora biti usmeritev polovice pomoči prek proračunske podpore. Ključna merila za prejemne organe so zavezanost k zmanjšanju revščine, preglednost ter jasne evidence o upravljanju in človekovih pravicah.

5. Boljša pomoč

Zaradi pomoči slabe kakovosti se na leto izgubi več kot 3 milijarde EUR. Vsi donatorji morajo upoštevati agendo o učinkovitosti pomoči, zlasti v zvezi z zagotavljanjem predvidljivosti uradne razvojne pomoči, sprostitev pomoči in omogočanjem vladam prejemnicam, da opredelijo lastne razvojne strategije. Bistvena je tudi delitev dela, vendar donatorji ne smejo ustvariti sektorjev, ki ne prejemajo pomoči.

6. Globalno upravljanje

Svetovne institucije morajo nameniti več glasov državam v razvoju in več sredstev najrevnejšim. EU lahko pomaga tako, da prizna volilne pravice premalo zastopanim državam v Svetovni banki in Mednarodnem denarnem skladu.

Evropa mora zagotoviti, da bodo najmanj razvite države prejele več ugodnih mehanizmov financiranja od mednarodnih finančnih institucij in po srečanju držav skupine G-20 v Londonu večji delež posebnih pravic črpanja. Parlament in Svet morata v celoti izkoristiti prihodnjo priložnost za večjo usmerjenost Evropske investicijske banke k zmanjšanju revščine.

Čeprav so države skupine G-20 korak pred državami G-8, je to še vedno klub bogatih držav. OZN ostaja najbolj vključujoč forum za vprašanja svetovnega upravljanja.

D. POSEBNA POZORNOST

Vsi razvojni cilji tisočletja so enako pomembni, vendar nekateri zaostajajo za drugimi, pri čemer jim je v naslednjih petih letih treba nameniti posebno pozornost. Zato moramo svoje delovanje preusmeriti zlasti na naslednja področja:

- 1) zdravstvo, vključno z zdravjem mater in reproduktivnim zdravjem;
- 2) najmanj razvite države, zlasti Afrika;
- 3) ženske;
- 4) dostojno delo in javne storitve.

1. Zdravstvo

Izpolnitev treh razvojnih ciljev tisočletja glede zdravstva najbolj zaostaja, zato morajo postati naša glavna prednostna naloga. Dosežen je bil napredek, vendar „veliki ubijalci“ aids, malarija in tuberkuloza vsako leto še vedno terjajo več kot štiri milijone življenj. EU mora povečati svoj prispevek v svetovni zdravstveni sklad in sprejeti celostni pristop k razvojnim ciljem tisočletja od št. 4 do 6. Več sredstev lahko pomeni veliko razliko. Več denarja za mreže, obdelane z insekticidom, je na primer za 50 % zmanjšalo okužbe z malarijo. Zaradi ošpic v Afriki vsako leto umre pol milijona otrok manj, in sicer zaradi cepiv, ki stanejo le en dolar.

Naš cilj mora biti brezplačno zdravstveno varstvo za vse. Držati moramo obljubo, da bomo porabili 20 % denarja instrumenta za razvojno sodelovanje za osnovno zdravstveno oskrbo in izobraževanje. Ta mejnik moramo razširiti na vse izdatke za razvoj. Prizadevati si moramo, da bodo Afriške države uresničile obljubo iz Abudže iz leta 2001, po kateri bodo 15 % nacionalnih proračunov namenile zdravstvenemu varstvu, ter spodbujati druge države, naj storijo enako.

Lani ni imelo dostopa do potrebnega zdravljenja več kot dve tretjini oseb, okuženih z virusom HIV. Naša politika mora biti zagotovitev dostopa do zdravil po dostopnih cenah. To vključuje ponoven pregled sporazumov o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine, ponovno obravnavanje generičnih zdravil in spremembo raziskav (zdaj je 90 % sredstev namenjenih za potrebe le 10 % svetovne populacije).

Več sredstev moramo nameniti tudi tehnični podpori, infrastrukturi in vzpostavitvi zmogljivosti v zdravstvenem sektorju ter obravnavati veliko pomanjkanje zdravstvenih delavcev z dodatki na plače in ublažitvijo bega možganov. Zdravstvena vzgoja, vključno s spolno vzgojo in osveščanjem o virusu HIV, mora dobiti prednost v naši agendi.

Razvojnemu cilju tisočletja glede umrljivosti mater grozi neuspeh in zahteva posebne dodatne ukrepe. Kulturne in verske norme ne smejo ovirati pravic, povezanih s spolnim in reproduktivnim zdravjem. Podpirati moramo progresivno politiko, vključno z načrtovanjem družine, splavom (razlog za 30 % smrti mater v Afriki so nevarni splavi), obravnavanjem spolnih bolezni in zagotavljanjem kondomov. V zadnjem desetletju se je financiranje načrtovanja družine na podlagi posamezne ženske znatno zmanjšalo. To moramo spremeniti.

2. Najrevnejši med revnimi

Ne glede na to, kakšen napredek dosežemo pri uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja, je jasno, da pozabljamo na 49 najmanj razvitih držav na svetu in zlasti države v podsaharski Afriki.

V podsaharski Afriki je trenutno 100 milijonov izjemno revnih ljudi več kot pred dvajsetimi leti. Stopnja revščine ostaja nad 50 %, pri čemer skoraj dve tretjini mestne populacije živi v revnih četrtih. Polovica vseh umrlih mater in polovica vseh otrok, ki ne hodijo v šolo, je Afričanov. V Afriki se zgodi 95 % vseh smrti zaradi malarije. Ima največjo stopnjo obolevnosti za aidsom in najmanjšo stopnjo kontracepcije na svetu. To je edini kraj na svetu, ki izgublja boj proti tuberkulozi in umrljivosti otrok. Kmalu se lahko zgodi, da veliko afriških držav ne bo izpolnilo nobenega razvojnega cilja tisočletja.

Leta 2005 so donatorji obljubili, da bodo do leta 2010 podvojili pomoč za Afriko. To ni dovolj. Nujno moramo povečati uradno razvojno pomoč za najmanj razvite države, in sicer s tretjine na polovico vseh tokov pomoči.

Države članice EU morajo začeti resno obravnavati skupno strateško partnerstvo med Afriko in EU, ki je bilo sklenjeno leta 2007 na vrhunskemu srečanju v Lizboni. Čas je, da začne strategija kazati rezultate. To pomeni obnovljeno politično voljo vseh partnerjev in tudi nov mehanizem financiranja, namenjen zlasti afriškemu partnerstvu.

3. Ženske

Ženske so steber številnih držav v razvoju, hkrati pa nosijo glavno breme revščine. Razvojna politika EU mora biti usmerjena k:

- enakosti spolov v izobraževanju, ki je kljub napredku prisotna le v eni od treh držav v razvoju;
- dostopu do dostojnega dela za ženske, saj je 70 % delavk zaposlenih na ranljivih delovnih mestih, medtem ko je stopnja zaposlenosti žensk v severni Afriki in velikem delu Azije 45 % manjša od stopnje zaposlenosti moških;
- politični zastopanosti žensk;
- nasilju na podlagi spola.

4. Dostojno delo

Boj proti revščini je boj za pravice, kot je pravica do hrane, zdravstvene oskrbe, izobraževanja, vode, splošnih javnih storitev in življenja brez revščine. In prav tako boj za pravico do „dostojnega in plodnega dela pod pogoji svobode, pravičnosti, varnosti in človeškega dostojanstva“.

Kot je bilo priznano na nedavnih vrhunskih srečanjih predsednikov EU, Afrike in Amerike, je dostojno delo „steber razvoja“ ter najbolj varna pot iz revščine.

Agenda za dostojno delo Mednarodne organizacije dela je v celoti usklajena z razvojnimi cilji tisočletja in mora biti vidno vključena v vse naše mednarodne sporazume. Komisija mora spremljati socialno zaščito delavcev, socialni dialog in temeljne delovne standarde ter brez skrbi uporabiti sankcije. To je zlasti pomembno, ko se število revnih zaposlenih in oseb na ranljivih delovnih mestih veča, predvsem ob upoštevanju svetovne gospodarske krize.

E. DRUGA KLJUČNA VPRAŠANJA

Poleg zgoraj navedenih prednostnih nalog mora EU posebno pozornost nameniti številnim področjem, ki lahko za uresničevanje razvojnih ciljev tisočletja pomenijo spodbudo ali oviro.

1. Skladnost razvojne politike

EU je zdaj pogodbeno zavezana, da upošteva zmanjšanje revščine pri izvajanju drugih politik, ki bi lahko vplivale na države v razvoju. To pomeni, da naše dejavnosti na področju kmetovanja, ribištva, trgovine in preseljevanja ne smejo ovirati dejavnosti na področju razvoja. Vendar trenutno ni tako. Na primer:

- subvencije EU za izvoz mlečnih proizvodov ogrožajo lokalne proizvajalce;

- obsežna liberalizacija trga v najmanj razvitih državah le malo pripomore k zmanjšanju revščine in dejansko znižuje delež, ki ga imajo najmanj razvite države na svetovnem trgu;
- prisvajanje zemlje za biogoriva;
- patentna politika EU omejuje dostop do zdravil;
- čezmerni ribolov sili v umik lokalnih ribičev;
- neuskkljene politike priseljevanja;
- države v razvoju plačujejo ceno za preveč obotavljiv pristop k podnebnim spremembam.

EP mora imenovati stalnega poročevalca za „skladnost razvojne politike“, ki bo neprestano preverjal države članice in Komisijo.

Naša trgovinska politika seveda bistveno vpliva na razvoj. Evropa mora spodbujati pravično globalizacijo ter hitro in razvojno usmerjeno sklenitev kroga pogajanj v Dohi. Sama trgovina ni rešitev, pravična trgovina, ki temelji na pravilih, pa lahko ublaži revščino. To pomeni, da EU z zagotovitvijo več pomoči za trgovino, krepitvijo zmogljivosti in pomoči revnim državam preusmerja stran od čezmerne odvisnosti od nestalnih surovin.

2. Obravnavanje podnebnih sprememb in svetovne krize

Bogate države so krive za sedanjo finančno krizo, gospodarsko krizo in krizo na področju podnebnih sprememb. Najbolj so prizadete revne države. Boj proti podnebnim spremembam na jugu bo stal več kot 100 milijard USD na leto in vsaj toliko tudi gospodarska recesija. To vrzel v financiranju moramo nekako zapolniti. Nesprejemljiva napaka bi bila, če bi zmanjšali sredstva, ki so že rezervirana za zmanjšanje revščine. Edina rešitev so dodatna sredstva.

Poleg tega so se emisije CO₂ v državah v razvoju v zadnjih 15 letih podvojile. EU lahko hkrati pomaga v boju proti pomanjkanju energije in onesnaženosti s prenosom tehnologije, ki je namenjena proizvodnji čiste energije in ustvarjanju „zelenih“ delovnih mest.

3. Upravljanje in pravice

Dobro upravljanje pomeni, da družbe podpirajo pravice in interese svojih državljanov. Ne pomeni več pogojevanja in ne more biti proces od zgoraj navzdol. EU mora spodbujati pristop, ki temelji na pravicah in je osredotočen na ljudi. Boriti se moramo proti diskriminaciji manjšin, ne glede na to, ali gre za rasne, verske, jezikovne ali spolne manjšine ter otroke in invalide, in se ne smemo izogibati sankcijam kršitev temeljnih človekovih pravic, kjer koli se pojavijo.

Da bi zagotovili ustrezen nadzor, preglednost in demokracijo, moramo spodbujati države v razvoju, naj vključijo parlamente in civilno družbo v vse ravni oblikovanja in izvajanja politike.

4. Pravica do hrane

Pravica do hrane je temelj vseh drugih človekovih pravic. Na področju odpravljanja nezadostne prehrane je bil dosežen zaskrbljujoče majhen napredek, ki se je lani celo zmanjšal zaradi krize na področju cen hrane in nazaj v lakoto pahnil 100 milijonov ljudi. EU bi morala biti ponosna na instrument za hrano iz leta 2008, ki pa je dejansko le kaplja v morje.

Evropa mora politično, finančno in tehnično spodbujati kmetovanje ter preskrbo s hrano v

državah v razvoju. Po več letih zapostavljanja moramo kmetijstvo, oskrbo s hrano in regionalno samozadostnost ponovno uvrstiti višje v agendo. Revnim kmetom ne smemo več škodovati z našimi izvoznimi subvencijami, dampingom naših pridelkov ali prevelikim in prehitrim pozivanjem, naj odprejo svoje trge. Seveda moramo zaščititi svoje kmete, vendar je ob upoštevanju več milijonov lačnih otrok moralna dilema razrešena.

5. Razvojno izobraževanje in „sebični gen“

Devet od desetih Evropejcev na srečo podpira razvojno pomoč, velika večina pa se strinja s povečanjem uradne razvojne pomoči. Kljub temu se skepticizem stalno pojavlja, zlasti kadar so domača gospodarstva neuspešna. Zato si mora Evropa bolj prizadevati za pomiritev svojih državljanov, da pomeni uradna razvojna pomoč dobro naložen denar tako z moralnega vidika kot zaradi lastnega interesa, namreč geopolitične stabilnosti, nezakonitih tokov preseljevanja, zanesljive preskrbe z minerali in podobno.

6. Naši partnerji donatorji

ZDA imajo novo državno upravo. Kitajska je vedno bolj prilagodljiva, druga gospodarstva v vzponu pa postopno vstopajo na prizorišče. Okrepiti moramo naš čezatlantski dialog o razvoju ter spodbuditi nove donatorje za več uradne razvojne pomoči, bolj usklajeno ukrepanje in zagotovitev, da lahko revne države v celoti odločajo o svojih razvojnih strategijah.

F. SKLEP – NAŠ NUJNI IZZIV

Doseganje razvojnih ciljev tisočletja v nasprotju z vsemi možnostmi je velik in nujen izziv. Če nam uspe, bo to pomenilo dostojno življenje za več sto milijonov ljudi ter razliko med življenjem in smrtjo za še več milijonov ljudi. EU mora junija sprejeti pogumno in usklajeno stališče ter poleg tega voditi svetovno skupnost na vrhunskem srečanju OZN, posvečenemu pregledu, v leto 2015 in naprej.

Svet je leta 2000 dal obljubo. Naša moralna dolžnost je, da te obljube ne prelomimo.

4.5.2010

MNENJE ODBORA ZA MEDNARODNO TRGOVINO

za Odbor za razvoj

o napredku pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja: vmesni pregled kot priprava na srečanje ZN na visoki ravni septembra 2010 (2010/2037(INI))

Poročevalka: Laima Liucija Andrikiene

PREDLOGI

Odbor za mednarodno trgovino poziva Odbor za razvoj kot pristojni odbor, naj v predlog resolucije vključi naslednje predloge:

1. poudarja, da mora doseganje razvojnih ciljev tisočletja ostati osrednji cilj Evropske unije; poudarja, da je treba zmanjševanje revščine z doseganjem razvojnih ciljev tisočletja nedvoumno priznati kot splošen okvir za politiko EU in da mora biti to jasno izraženo v vseh zadevnih politikah, vključno s trgovinsko politiko, in zakonodajnih predlogih; meni, da se razvojni cilji tisočletja ne smejo obravnavati kot tehnično vprašanje, ki bo rešeno le z zagotovitvijo več denarja ali trgovinskih priložnosti, ne da bi se opredelili in obravnavali osnovni vzroki revščine;
2. poudarja, da podatki iz nedavnega poročila Združenih narodov o ponovnem razmisleku o revščini niso le zaskrbljujoči, ampak tudi jasno kažejo, da je tveganje, da razvojni cilji tisočletja ne bodo doseženi, realno;
3. je prepričan, da je lahko trgovinska izmenjava močna gonilna sila gospodarske rasti, čeprav sama po sebi ne more odpraviti razvojnih težav; verjame, da je zaradi počasnega napredka kroga pogajanj v Dohi oviran prispevek mednarodnega trgovinskega sistema k doseganju razvojnih ciljev tisočletja; poudarja, da bi pozitiven zaključek kroga pogajanj v Dohi lahko prispeval k svežnju gospodarskih spodbud na globalni ravni; je seznanjen s številnimi študijami UNCTAD in drugih ustanov, ki kažejo, da je obsežna liberalizacija trgovine v najmanj razvitih državah premalo prispevala k trajnostnemu in znatnemu zmanjševanju revščine ter da je povzročila poslabšanje trgovinskih pogojev držav v razvoju, zlasti afriških držav;
4. poudarja pomen prizadevanj za olajšanje vključitve držav v razvoju v svetovno

gospodarstvo; ponovno poudarja, da sta odprtost za trgovino in podpora zmogljivosti dobave pomembna sestavna dela vsake skladne razvojne strategije ter da so pobude za tehnično podporo v zvezi s trgovino dodatno orodje za izkoreninjenje revščine in boj proti nerazvitosti;

5. opozarja, da bi državam v razvoju in najmanj razvitim državam izboljšanje njihove trgovinske zmogljivosti omogočilo razvoj znanj in spretnosti, povezanih s trgovanjem, infrastrukture, potrebne za izvajanje in izkoriščanje sporazumov STO, širjenje njihovega trgovanja, izkoriščanje novih in obstoječih trgovinskih priložnosti, izvajanje novih sporazumov in prilagajanje spreminjajočemu se zunanjetrgovinskemu okolju;
6. pozdravlja že veljavne pobude na področju trgovine z državami v razvoju na ravni EU in STO, zlasti pobudo „vse razen orožja“, GSP in GSP + ter načelo asimetrije in prehodna obdobja, dogovorjena v vseh veljavnih evropskih partnerskih sporazumih, ter poziva Evropsko komisijo, naj utrdi to politično strategijo; poudarja, da sistem GSP uporabnikom zagotavlja večjo stabilnost, predvidljivost in trgovinske priložnosti; ugotavlja, da so dodatni preferenciali zagotovljeni državam, ki so ratificirale in uspešno uveljavile ključne mednarodne konvencije o trajnostnem razvoju, socialnih pravicah in dobrem upravljanju (prek sistema GSP);
7. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo sporazumi o gospodarskem partnerstvu s partnerji AKP dejansko instrumenti za razvoj držav AKP in izkoreninjenje revščine, med drugim tudi z nadaljnjim uveljavljanjem nevzajemnega dostopa do trga, dajanjem prednosti varnosti preskrbe s hrano in okrepitvijo obstoječih prizadevanj za regionalno povezovanje;
8. poziva Komisijo, naj izboljša razvojno vsebino sedanjih pogajanj STO in dvostranskih pogajanj v zvezi s sporazumi o prosti trgovini;
9. opominja na to, da je strategija „pomoč za trgovino“ usmerjena k podpori revnim in ranljivim državam pri razvoju osnovne gospodarske infrastrukture in orodij, potrebnih za to, da trgovino izkoristijo kot gonilno silo gospodarske rasti in razvoja; pozdravlja izjave Komisije, da je EU že dosegla cilj dodelitve 2 milijard EUR za pomoč v zvezi s trgovino do leta 2010, saj je leta 2008 celotna podpora za pomoč v zvezi s trgovino iz EU in njenih držav članic dosegla 2,15 milijarde EUR (1,14 milijarde EUR iz držav članic in 1,01 milijarde EUR iz EU), poleg tega so bili doseženi pomembni rezultati v okviru širšega programa pomoči za trgovino – vključno s prometom in energijo, proizvodnimi sektorji in prilagajanjem, povezanim s trgovino; poziva Komisijo, naj predstavi podrobne informacije (vključno s številkami) o proračunskih vrsticah, ki se uporabljajo za financiranje pomoči, povezane s trgovino, in program „Pomoč za trgovino“;
10. poziva Komisijo in države članice, naj večjo pozornost in podporo namenijo najmanj razvitim državam, da se povečajo skupne ravni financiranja v okviru pomoči za trgovino, ki se v zadnjem času niso znatno povečale; meni, da regionalno povezovanje postaja vse bolj pomembno v okviru programa pomoči za trgovino EU, zato je treba povečati prizadevanja za izpopolnitev svežnjeve regionalne pomoči za trgovino v AKP; meni, da se lahko učinkovitost pomoči izboljša z okrepitvijo skupne analize, skupnih odzivnih strategij in skupnega izvajanja ukrepov pomoči za trgovino;
11. meni, da razsežnost jug-jug postaja hitro rastoči dejavnik svetovne trgovine, da bi lahko

njen pomen pri zagotavljanju razvoja najrevnejših držav postal vse večji ter da jo je treba spodbujati in podpirati;

12. poziva države v razvoju, zlasti tiste, ki imajo od pomoči EU največjo korist, naj okrepijo dobro upravljanje pri vseh javnih zadevah, zlasti upravljanje prejete pomoči, ter poziva Komisijo, naj sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev pregledne in učinkovite porabe pomoči;
13. vnovič poudarja, da mora EU podpirati tiste države v razvoju, ki uporabljajo tako imenovane prožnosti, vgrajene v Sporazum TRIPS, da lahko v okviru svojih nacionalnih programov javnega zdravja zagotavljajo zdravila po dostopnih cenah; poudarja, da sporazumi o prosti trgovini ne smejo spodkopavati sporazumov, ki zagotavljajo dostop do generičnih zdravil;
14. poziva Komisijo, naj preuči možnost svetovnega davka na finančne transakcije in načine, na katere bi lahko ta prispeval k izpolnitvi razvojnih ciljev tisočletja.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	28.4.2010
Izid končnega glasovanja	+: 20 -: 1 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Laima Liucija Andrikiienė, Kader Arif, Daniel Caspary, Joe Higgins, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Emilio Menéndez del Valle, Vital Moreira, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Gianluca Susta, Jan Zahradil, Pablo Zalba Bidegain, Paweł Zalewski
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Josefa Andrés Barea, George Sabin Cutaş, Albert Deß, Béla Glattfelder, Elisabeth Köstinger, Georgios Papastamkos, Jarosław Leszek Wałęsa

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	28.4.2010
Izid končnega glasovanja	+: 20 -: 1 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Laima Liucija Andrikiienė, Kader Arif, Daniel Caspary, Joe Higgins, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Emilio Menéndez del Valle, Vital Moreira, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Gianluca Susta, Jan Zahradil, Pablo Zalba Bidegain, Paweł Zalewski
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Josefa Andrés Barea, George Sabin Cutaş, Albert Deß, Béla Glattfelder, Elisabeth Köstinger, Georgios Papastamkos (Georgios Papastamkos), Jarosław Leszek Wałęsa

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	10.5.2010
Izid končnega glasovanja	+: 17 -: 8 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Thijs Berman, Michael Cashman, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Enrique Guerrero Salom, Eva Joly, Franziska Keller, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Michèle Striffler, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Kriton Arsenis (Kriton Arsenis), Krzysztof Lisek, Miguel Angel Martínez Martínez, Emma McClarkin, Cristian Dan Preda
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Sylvie Guillaume, Jolanta Emilia Hibner, Anna Ibrisagic, Derek Vaughan, Marie-Christine Vergiat